

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 391/2016-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED], zastúpených advokátom [REDACTED], [REDACTED], pre namietané porušenie ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4, čl. 47 ods. 1, 2 a 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 1, 2, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 4/14/1000-115 z 22. júla 2015 v spojení s upovedomením č. k. VII/1 Gv 4/14/1000-120 z 24. júla 2015 prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XVI Gn 24/15/1000-6 zo 4. septembra 2015, postupom vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Stred, Banská Bystrica, špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, postupom dozorujúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a postupom generálneho prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-584/NKA-FP-ST-2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“) a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej spolu aj „sťažovatelia“, v citácií aj „sťažovatelia 1/ a 2/“ a „sťažovateľka“) pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4, čl. 47 ods. 1, 2 a 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 1, 2, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/1 Gv 4/14/1000-115 z 22. júla 2015 (ďalej len „upovedomenie úradu špeciálnej prokuratúry z 22. júla 2015“) v spojení s upovedomením č. k. VII/1 Gv 4/14/1000-120 z 24. júla 2015 (ďalej len „upovedomenie úradu špeciálnej prokuratúry z 24. júla 2015“), prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. XVI Gn 24/15/1000-6 zo 4. septembra 2015 (ďalej len „prípis generálnej prokuratúry zo 4. septembra 2015“), postupom vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Stred, Banská Bystrica (ďalej aj „vyšetrovateľ Policajného zboru“), špeciálneho prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, postupom dozorujúceho prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry a postupom generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-584/NKA-FP-ST-2012.

V sťažnosti sťažovateľ uviedol: *„Uznesením z 3.02.2006 pod číslom ČVS: PPZ-67/BPK-S-2005 začal vyšetrovateľ Prezídia policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii - Stred, Banská Bystrica nás trestne stíhať podľa § 206 ods. 1 Tr. por. ako obvinených pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods.1, ods. 4 písm. b) ods. 5 Tr. zák. účinného v dobe spáchania trestného činu...“*

Uznesením z 15.05.2007 pod číslom ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006 začal vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica sťažovateľa 1/ trestne stíhať podľa § 206 ods. 1 Tr. por. ako obvineného pre pokračovací trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 2, ods. 5 Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného v dobe spáchania trestného činu...

Uznesením z 10.10.2008 pod číslom ČVS: PPZ-114/BPK-S-2008 začal vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica sťažovateľa 1/ trestne stíhať podľa § 206 ods. 1 Tr. por. ako obvineného pre pokračovací trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 2, ods. 5 Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného v dobe spáchania trestného činu.

Uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica zo dňa 10.10.2008 pod číslom ČVS:PPZ-17/BPK-S-2006 boli spojené trestné veci ČVS: PPZ-114/BPK-S-2008 a ČVS:PPZ-17/BPK-S-2006 na spoločné konanie pod ČVS:PPZ-17/BPK-S-2006...

Uznesením vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii - Stred, Banská Bystrica pod číslom ČVS: PPZ-67/BPK-S-2005 bolo dňa 09.03.2010 podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Tr. por. začaté trestné stíhanie a súčasne vyšetrovateľ začal sťažovateľa 1/ trestne stíhať podľa § 206 ods. 1, ods. 5 Tr. por. ako obvineného pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. b) ods. 5 Tr. zák. účinného v dobe spáchania trestného činu.

Uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica zo dňa 18.01.2011 pod číslom ČVS: PPZ-67/BPK-S-2005 boli spojené trestné veci ČVS:PPZ-17/BPK-S-2006 a ČVS: PPZ-67/BPK-S-2005 na spoločné konanie pod ČVS: PPZ-67/BPK-S-2005...

Dňa 20.10.2009 sa uskutočnilo preštudovanie vyšetrovacieho spisu pod ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006...

Pokynom prokurátora zo dňa 04.03.2010 bola vec postupom podľa § 230 ods. 2 písm. d) Tr. por. vrátená policajtovi na doplnenie vyšetrovania, okrem iného aj

pre formálne nedostatky predloženého vyšetrovacieho spisu - nesústredený a neefektívny postup orgánov činných v trestnom konaní...

Dňa 13.08.2010 prokurátor vrátil vec policajtovi na doplnenie vyšetrovania, pretože doterajšie výsledky vyšetrovania nepostačujú na podanie obžaloby... Dňa 24.04.2013 sa uskutočnilo preštudovanie vyšetrovacieho spisu pod ČVS:PPZ- 584/NKA-FP-ST-2012 pôvodne ČVS: PPZ-67/BPK-S-2005.

Naším podaním zo dňa 27.08.2013 sme navrhli doplniť dokazovanie a odstrániť nezákonnosť pri zhromažďovaní dôkazných prostriedkov.

Dňa 04.11.2013 vyšetrovateľ PZ zamietol náš návrh na doplnenie vyšetrovania.

Uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národná kriminálna agentúra, národná jednotka finančnej polície, expozitúra stred, Banská Bystrica z 22.10.2014 pod ČVS: PPZ-584/NKA-FP-ST-2012 vyšetrovateľ, po 8 rokoch od vznesenia obvinenia, pribral do trestného konania na vyšetrenie duševného stavu sťažovateľa 1/ znalcov z odboru psychiatrie a psychológie. V znaleckom posudku uložil posúdiť a zodpovedať otázky, ktoré mali byť pri efektívnom a sústredenom postupe orgánov činných v prípravnom konaní skúmané a zodpovedané na začiatku konania...

Písomným podaním zo dňa 07. 07.2015 sme požiadali Úrad špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR o preskúmanie postupu prokurátora pri určovaní primeranej lehoty na preštudovanie spisu po skončení vyšetrovania... Prípisom zo dňa 10.07.2015 nás prokurátor upovedomil o podaní obžaloby na Špecializovaný trestný súd pracovisko Banská Bystrica.

Následne sme dňa 20.07.2015 podali na ÚŠP podnet na preskúmanie postupu vyšetrovateľov a prokurátora v trestnej veci obv. [REDAKOVANÉ] a spol., vedenej na ÚŠP GP SR pod č. VII/ 1 Gv 4/14/1000-96, v ktorej sme odôvodnili opodstatnenosť žiadosti obhajoby o komplexné preskúmanie celého priebehu prípravného konania a postupu orgánov prípravného konania v ňom. Namietli sme a zdôraznili, že už len samotná dĺžka konania je neospravedlňiteľná a neudržateľná z pohľadu nárokov na trestné konanie zakotvených v právnom poriadku - Ústave SR a v medzinárodných záväzkoch, ktorými je SR viazaná...

Písomným podaním zo dňa 20.07.2015 sme požiadali generálneho prokurátora SR JUDr. Jaroslava Čižnára o opakované preskúmanie postupu ÚŠP pri výkone

prokurátorského dozoru v trestnej veci obv. [REDAKOVANÉ] a spol. vedenej na ÚŠP GP SR pod č. VII/1 Gv 4/14/1000-96, a to z dôvodov uvedených v žiadosti zo dňa 07.07.2015...

Dozorujúci prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Bratislava prípisom zo dňa 22.07.2015 pod č. VII/1 Gv 4/14/1000-115 nám doručeným dňa 27.07.2015 rozhodol o odložení nášho podnetu zo dňa 07.07.2015 bez prijatia prokurátorského opatrenia...

Dozorujúci prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Bratislava prípisom zo dňa 24.07.2015 pod č. VII/1 Gv 4/14/1000-120 nám doručeným dňa 03.08.2015 rozhodol o odložení nášho podnetu bez prijatia prokurátorského opatrenia...

Dňa 27.07.2015 sme podali na ÚŠP opätovný podnet na preskúmanie postupu prokurátora pri realizácii práva na preštudovanie spisu po skončení vyšetrovania...

Dňa 04.08.2015 sme podali opakovaný podnet na preskúmanie postupu špeciálneho prokurátora GP SR vo veci vedenej na ÚŠP GP SR pod č. VII/1-Gv 4/14/1000-120, ktorým sme generálneho prokurátora SR požiadali o preskúmanie postupu špeciálneho prokurátora...

Generálny prokurátor SR prípisom zo dňa 04.09.2015 pod č. XVI Gn 24/15/1000-6 nám doručeným dňa 23.09.2015 rozhodol o odložení nášho opakovaného podnetu, bez prijatia zákonných opatrení. Vo svojom strohom odôvodnení zaujal stanovisko k našim podaniam z 20.07.2015, z 27.07.2015 a 04.08.2015, pričom považoval aj náš opakovaný podnet za nedôvodný, v celom rozsahu sa stotožnil s argumentmi dozorujúceho špeciálneho prokurátora a vyhodnotil postup vyšetrovateľa i prokurátora ako zákonný. Zároveň sme boli upozornení, že vybavením tohto opakovaného podnetu boli vyčerpané všetky zákonné možnosti vybavovania podnetov...

Pokiaľ ide o posúdenie primeranosti lehoty na prejednanie našej záležitosti, je potrebné určiť jej začiatok a koniec...

Nám bolo vznesené obvinenie pri našom výsluchu dňa 03.02.2006.

Pokiaľ ide o skončenie plynutia lehoty, v trestných veciach lehota upravená v článku 6 ods. 1 Dohovoru zahŕňa celé konanie vo veci vrátane odvolacieho konania (rozsudok Konig z 28. júna 1978, Séria A, č. 27, str. 33, ods. 98). Koniec lehoty (dies ad quem) sa v zmysle judikatúry ESLP určuje konečným rozhodnutím súdu vo veci podľa vnútroštátneho právneho poriadku. Konečným rozhodnutím je meritórne rozhodnutie vo veci samej,

konečným rozhodnutím môže byť rozhodnutie súdu prvého stupňa, ale aj odvolacieho súdu (už citované rozhodnutie vo veci [REDACTED]). V trestných veciach sa týmto konečným rozhodnutím musí rozhodnúť nielen o vine, ale aj o treste. Niekedy sa lehota môže skončiť aj iným rozhodnutím, napr. zastavením konania. V našom prípade k zastaveniu konania a ani ku konečnému rozhodnutiu súd doposiaľ nedošlo, naša právna neistota preto pretrváva.

Vzhľadom na uvedené možno stanoviť začiatok plynutia lehoty na prejednanie našej záležitosti najneskôr na deň 03.02.2006, kedy nám bolo pri našom výsluchu vznesené obvinenie, pričom k skončeniu plynutia tejto lehoty doposiaľ nedošlo.

Dovoľujeme si zdôrazniť, že označené trestné konanie vedené proti nám, ktoré v dôsledku postupu orgánov činných v trestnom konaní trvá tak dlho, ako je to v danom prípade, t. j. takmer 10 rokov, možno už len na základe jeho posúdenia ako celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom, ustanoveným v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Takáto zdlhavosť konania totiž v princípe predlžuje stav právnej neistoty dotknutej osoby do tej miery, že sa jej právo na súdnu a inú právnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (I. ÚS 66/03, I. ÚS 73/06)...

Máme za to, že:

1. od počiatku trestného konania sa porušujú ustanovenia zákona o zachovaní zákonnej povinnosti mlčanlivosti s osobitným zreteľom na zachovanie dodržiavania bankového tajomstva podľa zákona o bankách,

2. v nadväznosti na sub. 1) zhromažďujú a vykonávajú sa listinné dôkazy, vypočúvajú sa svedkovia bez toho, aby tieto dôkazy boli zhromaždené a vykonané v súlade so zákonom na ne sa vzťahujúcim,

3. postupom a rozhodnutiami prokurátora, dozorujúceho prokurátora a generálneho prokurátora SR pri realizácii práva obhajoby na preštudovanie spisu po skončení vyšetrovania došlo k porušeniu práva na obhajobu.

K výhradám sub. 1) a sub. 2) spoločne:

Počas celého prípravného konania sa domáhame, aby dôkazy sa vykonávali zákonným spôsobom. Keďže ide o preverovanú činnosť, ktorej sa dotýka zákonná úprava ochrany bankového tajomstva, mal byť dodržaný zákon o bankách upravujúci, kto je oprávnený oslobodiť osoby a vydať listiny obsahujúce bankové tajomstvo pre účely trestného konania.

Bankové tajomstvo upravuje ust. § 91 a nasl. zákona o bankách, a to ako jeho predmet, tak aj nositeľov bankového tajomstva. Ust. § 93 ods. 1 zákona o bankách explicitne upravuje kto môže (je oprávnený) zbaviť povinnosti mlčanlivosti zamestnancov banky, ako aj členov štatutárneho orgánu banky, ktorí sú povinní zachovávať mlčanlivosť vo veciach týkajúcich sa záujmov banky.

Tejto povinnosti ich môže zbaviť len štatutárny orgán banky, ktorým je jej predstavenstvo. Predstavenstvo banky ako štatutárny orgán banky existuje aj po vyhlásení konkurzu na banku a plní nezastupiteľné úlohy aj počas konkurzu...

Zbavenie mlčanlivosti zákonom zodpovedajúcim spôsobom sa bezprostredne dotýka aj nás, obvinených. Bez riadneho zbavenia mlčanlivosti sme počas prípravného konania nemohli a ani nemôžeme ani teraz vypovedať, navrhnúť vykonanie dôkazov a brániť sa spôsobom zaručeným zákonom...

V označenom trestnom konaní dozorujúci prokurátor ani obvineným, ani ich obhajcovim neumožnil v intenciách ust. § 208 ods. 1 Tr. por. preštudovať spis v primeranej lehote.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva sťažovateľov 1/, 2/ podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru a podľa čl. 46 ods. 1, ods. 4, čl. 47 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Ústavy SR rozhodnutím dozorujúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR z 22.07.2015, č. VII/ 1 Gv 4/14/1000-115, v spojení s rozhodnutím dozorujúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Bratislava z 24.07.2015, č. VII/1 Gv 4/14/1000-120, v spojení s rozhodnutím generálneho prokurátora Generálnej prokuratúry SR zo 04.09.2015, č. XVI Gn 24/15/1000-6 porušené boli.

2. Základné práva sťažovateľov 1/, 2/ podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru a podľa čl. 46 ods. 1, ods. 4, čl. 47 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 1, ods.2, ods. 3, ods. 4 Ústavy SR postupom vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národná kriminálna agentúra, národná jednotka finančnej polície, expozitúra stred, Banská Bystrica, postupom špeciálneho prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Bratislava, postupom dozorujúceho prokurátora Úradu

Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Bratislava a postupom generálneho prokurátora Generálnej prokuratúry SR pri vybavovaní podnetov na preskúmanie zákonnosti v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ - 584/NKA-FP-ST-2012 porušené boli.

3. Rozhodnutie dozorujúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR z 22.07.2015, č. VII/1 Gv 4/14/1000-115, v spojení s rozhodnutím dozorujúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Bratislava z 24.07.2015, č. VII/1 Gv 4/14/1000-120, v spojení s rozhodnutím generálneho prokurátora Generálnej prokuratúry SR zo 04.09.2015, č. XVI Gn 24/15/1000-6 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

4. Porušovateľom 1/, 2/, 3/ sa zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľov 1/, 2/ podľa čl. 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru a podľa čl. 46 ods. 1, ods. 4, čl. 47 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Ústavy SR.

5. Základné právo sťažovateľov 1/, 2/ na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národná kriminálna agentúra, národná jednotka finančnej polície, expozitúra stred, Banská Bystrica, postupom Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, Bratislava a postupom generálneho prokurátora Generálnej prokuratúry SR porušené boli.

6. Porušovateľom 1/, 2/, 3/ sa prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

7. Sťažovateľovi 1/ priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 30.000,-EUR (slovom tridsaťtisíc eur), ktoré sú porušovatelia 1/, 2/, 3/ povinní vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

8. Sťažovateľke 2/ priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 30.000,-EUR (slovom tridsaťtisíc eur), ktoré sú porušovatelia 1/, 2/, 3/ povinní vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

9. Porušovatelia základných práv 1/, 2/, 3/ sú povinní sťažovateľom 1/, 2/ uhradiť trovy konania, tak ako budú vyčíslené, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Dňa 8. júna 2016 sťažovatelia ústavnému súdu doručili „*doplnenie ústavnej sťažnosti*“, v ktorom uviedli, že namietajú „*podstatnú procesnú vadu v trestnom konaní, ktorá spočíva v tom, že mi nebolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-67/BPK-S-2005 zo dna 09.03.2010. Tým bolo porušené moje právo vyplývajúce z článku 6 ods. 3 písm. a) Dohovoru byť bez meškania a v jazyku ktorému rozumiem podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia vzneseného voči mne*“.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a 4, čl. 47 ods. 1, 2 a 3, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 1, 2, 3 a 4 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prietahom v trestnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní, v ktorom už o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený odporca meritórne rozhodol pred jej podaním

(II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľov, podľa ktorého postupom „*Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 4/14/1000-115 z 22. júla 2015 v spojení s upovedomením č. k. VII/1 Gv 4/14/1000-120 z 24. júla 2015 prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XVI Gn 24/15/1000-6 zo 4. septembra 2015, postupom vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národná kriminálna agentúra, národná jednotka finančnej polície, expozitúra Stred, Banská*

Bystrica, špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, postupom dozorujúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a postupom generálneho prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-584/NKA-FP-ST-2012 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“.

Na dopyt ústavného súdu úrad špeciálnej prokuratúry 13. júna 2016 oznámil, že „na obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ], a ďalšie štyri osoby, bola prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pod spisovou značkou VII/1 Gv 4/14/1000-98 podaná dňa 13.07.2015 Špecializovanému trestnému súdu obžaloba za pokračovací trestný čin sprenevery podľa § 248 odsek 1, odsek 4 písmeno b/, odsek 5 a iné Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 253/2001 Z. z.“.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že úrad špeciálnej prokuratúry podal obžalobu na sťažovateľov ešte 13. júla 2015, teda štyri mesiace pred tým, ako sa sťažovatelia obrátili so svojou sťažnosťou na ústavný súd. Podaním obžaloby ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu vykonali teda namietané orgány všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľov, a preto už nemohli v čase doručenia sťažnosti žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne spôsobiť prietahy v ňom, a teda nemohli už ani porušovať sťažovateľmi v sťažnosti označené práva.

Keďže postupom namietaných orgánov nemohlo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu dochádzať k porušovaniu práv sťažovateľov zaručených v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4, čl. 47 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 1, 2, 3 a 4 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru upovedomením úradu špeciálnej prokuratúry z 22. júla 2015, ako aj postupom, ktorý mu predchádzal, a upovedomením úradu špeciálnej prokuratúry z 24. júla 2015, ako aj postupom, ktorý mu predchádzal, a postupom Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Stred, Banská Bystrica

Proti upovedomeniu úradu špeciálnej prokuratúry z 22. júla 2015 podali sťažovatelia 27. júla 2015 opakovaný podnet na úrad špeciálnej prokuratúry, v ktorom žiadali o predloženie tohto opakovaného podnetu nadriadenému prokurátorovi.

Proti upovedomeniu úradu špeciálnej prokuratúry z 24. júla 2015 podali sťažovatelia 4. augusta 2015 opakovaný podnet na generálnej prokuratúre.

Tieto právne prostriedky nápravy vybavil generálny prokurátor prípisom č. k. XVI Gn 24/15/1000-6 zo 4. septembra 2015. V rámci tohto prípisu bol zároveň vybavený aj podnet sťažovateľov z 20. júla 2015 na preskúmanie postupu vyšetrovateľov a dozorujúceho prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry z dôvodov, ktoré už boli sťažovateľmi uvádzané v prvom podnete na preskúmanie postupu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry zo 7. júla 2015.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) v znení účinnom do 31. decembra 2015 prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre v znení účinnom do 31. decembra 2015 podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy prípustná, pokiaľ sťažovateľ má k dispozícii opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky nápravy na dosiahnutie ochrany svojich základných práv alebo slobôd. Keďže aj v danom prípade sa sťažovatelia domáhali ochrany svojich práv uplatnením právnych prostriedkov nápravy adresovaných orgánom prokuratúry (v danom prípade generálnej prokuratúre) podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre, ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu úradu špeciálnej prokuratúry odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Z dôvodu neprípustnosti ústavný súd odmietol aj sťažnosť v časti smerujúcej proti vyšetrovateľovi Policajného zboru, ktorého postup bol preskúmaný v rámci už označených podnetov.

3. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4, čl. 47 ods. 1 až 3, čl. 50 ods. 1 až 4 ústavy a čl. 6 ods. 1 a 3 dohovoru prípisom generálnej prokuratúry zo 4. septembra 2015, ako aj postupom, ktorý mu predchádzal

Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

Súčasťou judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že právu dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu alebo opakovaného podnetu, v zmysle § 31 a nasl. zákona o prokuratúre zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto

podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť, avšak súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je aj právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) aj vyhovelí v súlade s jej predstavami (porov. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že generálna prokuratúra reagovala na opakovaný podnet zákonným spôsobom, a teda generálna prokuratúra riadne plnila svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona o prokuratúre, pričom vybavila opakovaný podnet sťažovateľmi napadnutým prípisom, ktorý spĺňa náležitosti predpokladané zákonom o prokuratúre, v ktorom vyjadrila odôvodnený právny názor.

Ústavný súd konštatuje, že postupom generálnej prokuratúry v súlade so zákonom o prokuratúre nemohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľov domáhať sa ochrany svojich práv podaním podnetu alebo opakovaného podnetu orgánom prokuratúry a právne závery vyslovené v napadnutom oznámení nie sú arbitrárne, extrémne nelogické a ani sa neodchýlili od veci samej a je nutné ich považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

Navyše, v danom prípade sa založila podaním obžaloby prokurátorom úradu špeciálnej prokuratúry právomoc Špecializovanému trestnému súdu, pracovisku Banská Bystrica rozhodovať v trestnej veci sťažovateľov.

Ústavný súd ďalej uvádza, že aj na vec sťažovateľov je aplikovateľná stabilizovaná judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej je trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05). Do tejto kategórie námietok patrí aj námietka sťažovateľov o „*nedoručení uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-67/BPK-S-2005 zo dna 09.03.2010*“. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel

a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného náprava procesných pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov). Trestné konanie proti sťažovateľom po podaní obžaloby ako proti obžalovaným v uvedenej veci nie je dosiaľ právoplatne skončené. Platná právna úprava v súčasnom štádiu trestného konania umožňuje sťažovateľom v rámci uplatnenia práva na obhajobu namietat' právne účinným spôsobom porušenie svojich základných práv a slobôd garantovaných ústavou v dôsledku nezákonného postupu vyšetrovateľa a prokurátora vykonávajúceho dozor nad zachovávaním zákonnosti trestného stíhania v ich trestnej veci. Tak súd prvého stupňa konajúci v trestnej veci sťažovateľov, ako aj odvolací súd v prípade podania odvolania sťažovateľmi proti rozsudku súdu prvého stupňa sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu. Ich právomoc sa vzťahuje aj na otázku zákonnosti a ústavnosti spôsobu získania dôkazov proti sťažovateľom predkladaných obžalobou či posúdenie prípadného porušenia práva na obhajobu. Skutočnosť, že v trestnej veci sťažovateľov je oprávnený konať a rozhodovať Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, preto vylučuje právomoc ústavného súdu na konanie o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy pre porušenie sťažovateľom označených základných práv.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2016